

Szerkesztőségi iroda:

Füster Szt. Ferencziak háza, eme let, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlók és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítottak

MŰRAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még előfizetési árak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Kekstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppell A.,
Daube G. L. és társai és Herold
Brünnen: Stern M.

NYITLÉK PÉTSORA 10 KR.

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Műraköz” tiszti öngyógyító szövetkezet, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Műraközi takarékpénztár”, az „Alsó-Műraközi Takarékpénztár” és „Öngyógyító-szövetkezet” a Műraköz-heggyvidéki közművelődési „Önképző-kör” hivatatos közlönye.

A csáktornyai dalárda jubilaris ünnepélye.

A csáktornyai dalegyesület e hó 21-én ülte meg 20 éves fennállásának emlékűnnepét. — A diszgyűlésen az egylet elnöke hosszabban vázolta a dalárda 20 éves történetét; hálával emlékezett meg azokról, akiknek neve az egylet történetével összefügg. A karmester érdemeit a tagok értékes emléktárggyal méltatták. A hölgyek az egylet zász'aját megkoszorúzták. Este társasvacsorával fejezte be a dalárda szép ünnepélyét.

Ha visszatekintünk a csáktornyai dalegyesület 20 éves múltjára, történetének lapjain nem találkozzunk országra s ó'ó működéssel. Dalegyeletünk nem jött el országos dalversenyekre babékoszorút, diszkormányokat nem hozott haza de l'isz ily nemű működést nem is velt fel céljai közé! Működött iltthon szerényen de tudatosan, hogy saját kedélye nemesítésén és szórakozásán kívül másokat is gyönyörködtessen és nemesítsen, a jöteköny célú egyesületeket és emberbaráti intézményeket segítse, különösen pedig, hogy a magyar műdalt itt a haza határában megismertesse és megszerettesse.

Ebbeli céljait fényesen oldotta meg, kötelességét híven teljesítette, úgy, hogy a csáktornyai dalárda nemcsak idehaza, de a vidéken, sőt a megyében is elismert szép neve van. Ily multtal és jellel egy

megyei létező és létezett dalegyesület sem dicsekedhetik.

A csáktornyai dalegyeület 20 éves működése alatt megmutatta életképességét, érdemeit szerzett magának arra, hogy a város egyletei között elfoglalja a tisztességek helyét.

Kívánjuk neki, hogy 20 éves fennállásának évfordulójára rendezett ünnepélye ne legyen életének fénypontja, hanem képezze biztos alapját, melyre építve magasra emelkedjék sikereiben s így hazánk öröme, városunk és vidékünk büszkeségére soká virágozzék!

Az ünnepély lefolyását a következőkben adjuk:

Este 7 órakor a »Hattyu«-vendéglő egyk nagytermében szép számú közönség jelenlétében tartott meg a diszgyűlést.

1) A dalegyesület a Hymnust énekelte.
2) Beányi Tivadar, a dalegylet buzó elnöke üdvözlővén a megjelent közönséget és a dalegylet tagjait, hosszabban előadta a dalárda 20 éves történetét. Élénken vázolta az egylet életében 20 év alatt kima gasló eseményeket, s megemlékezett mindazokról, akik irányában a dalárda hálával tartozik.

3) Jegyző (Zrínyi Károly) felolvassa a perlaki társaskör üdvözlő sürgönyét, amely szíves figyelmet a jelenlévők kitérő éljennel fogadtak. A sürgöny így hangzik:

»A Csáktornyai Dalárda«-tek. Elnökségének. A »Perlaki Társaskör« hazafias üdvözlőt küldi az ünnepelő »Csáktornyai Dalárdának«, mely édes magyar hazánk határában lelkes hazafias dallal terjeszti nemzeti nyelvünket és ápolja a hazaszeretetet. Legyen husz éves multja sokáig talpköve jövőjének; az Isten tartsa sokáig! Horváth Csongor háznagy.»

Felolvassa továbbá Simon Gáborné szül. Göncz Etelka tiszt. tagnak Nagy-Kanisáról érkezett levelét, mely szintén éljenzéssel fogadtatt.

4) Alsóeghy A'ajos karmesternek, aki ugyancsak az alkalommal ünnepli Csáktornyára jövetelének 20 éves évfordulóját, elnök megalto szavakkal nyújtotta át a dalárda értékes emléktárgyat: egy arannyal díszített tömör ezüst-serleget, melyen a következő szavak vannak véve: »Hálája és tisztelete jeléül a csáktornyai dalárda 1889. szept. 22.

5) Ujváry Mihály tag indítványára kimondja a diszgyűlés, miszerint a gyűlésen megjelent közönségnek jegyzőkönyvi közönet nyilvánítatik és a jelenlévők neve a jegyzőkönyvben megörökítetik.

6) A csáktornyai hölgyek nevében Krasovecz Anna kisasszony egy gyönyörű koszorút helyezett az egylet szép zászlójára és egy koszorút és csokrot a karmesternek nyújtott át.

7) Elnök a hölgyek szép figyelmét megköszönvén, az ülést bezárta.

A „Műraköz” tárcájaja.

TÁVOL FÖLDRŐL

KEGYETLEN zarnok a sors. Hányja veti az embert szeszelye, kénye-kedve szerint. Előléti, összekavarja a legkülönbözőbb nyelvű és nemzeti-elegű embereket. Engem is úgy látzik latának tekint, egyik évben ide, a másikon pedig amoda vet. Hej, de furcsa teremés az ember; a nyelvi, vallási és nemzeti-ségi kérdések nem igen f'olytak be ell'üle. Olyan mint a virág, mely nem igen válogós a talajban, megterem mindenütt, sőt néha-néha jobban is tenyeszik, mint eredeti helyén. De jön ám idő, midőn ha maga nem is, de leg'ább virápora ösi természetéhez vis zaszámazik, különféle körülmények ált'l. Ilyetén képen az embernél is, har ezer meg ezer mérföld választása el személdjéről, virágos ifjúságának színehetől, kedveitől, mindentől, mi előte szent és drága; jel esik ekkor mégis az emlékezet rózsakertjében andalogni és a legszebb virágok előtt elmerengeni.

Ilyen helyzetben vagyunk éppen mi itten magyarok is. Honunktól, a kedves megzokott viszonyok középből kiragadott a vaske u, kerülhetetlen sors, ép'ántal idegen emberek, idegen viszonyok közé, idegen földre, mely épen nem örvend a legjobb hírnévnek, ahol avitvén szokások és erkölcsök egész halmazával lépten-nyomon találkozzunk.

Kimondom már, hol vagyok! Boszniában, még pedig fővárosában Sarajevóban, melynek

bír okáért Magyarország, édes hazánk annyi pénz-és véráldozatot hozott. Itt esed estéken magányosan végig nérem »Scher Srai«-görbe görbét, felevenílnék lelki szemem előtt a már a történelmi bevezett tények köré tartozó tíz év előtti mozgalmas lejtmenyek. Kiszállnak ekkor sirjai-ból a hősök mind akik egy fanatizált nép kezéből kiesavarták az ölékölbe legyvert. Mintha gyöngy-panaszos szótartat sáttogna ilyenkor a hűvös esti szél, a sok pótolhatatlan veszteséget, melyet itt minden egyes topdatnyai föld birtoka minéinkünk okozott. De ne bíprenkédjünk ezen. Vegyük a jelent, amit van és ne lebbentsük fel a rideg múltján sötét látólat.

Bosnia még jelenleg Osztrák Magyarország legérdekesebb részei közé tartozik. Nemcsak földrajzi helyzete és érdekes politikai viszonyai, mint inkább lakossága, annak sajátos szellemi, vallási és culturalis fejlődése az occupatió után, melletk létköri figyelemű'e. Sokan még ugyan azon bathiedelemben vannak, hogy ez az ország az annyiira retpeltet tal és orrmetszőknek e'assius földje, (mint pl. a melek a szembetszők), hogy itt a keleti pi-zok és tunyaszag leginkább otthonos, hogy a művelődés legenyegébb csirája sem előredezett még a soknélvű és nemzetiségű egyének e gazos ágában. S'ándékosan használat e kitéjezet, mert talán sehol sem az országban, találkozik egymással ennyi különböző elem, mint épen itt. Az antropologus valódságos tanulmányokat lehet minden s'eta alkalomával. Lat itt beretváltéjú törököl, izmos, óriási bosnyákok, f'ürge spányolok, túzszeszemű olaszok, feig'orbedt orcu eset, hűszke lenyelt, még a h'ajottáhu cigány sem hiányzik. De ami az ember szívét vegyes érzelmekek előliti, az azonban körülmény, hogy itt annyi magyar tépedett le. Eleinte örül az ember, hogy annyi földvel találkozik, hogy minden

üzasarkon hallani zengze esen pörgő nyelvünkét, utóbb azonban a bánat egy neme szállja meg lelkét, ha elgondolja, hány álampolgár mondott »jó éjszakát« a hazának. Aki egyszer ide kerül, »nem olyan könnyen válik már meg innét«, mondják és váltig mondogatják, míg végre itt rekednek. Ez még magában véve tán nem is oly nagy baj, de hogy idővel ellejejtik a magyar nyelvet, hogy a második generáció már nem is tudja, hogy hová tartozik tulajdonképen, az már aztán elszemo itó.

E bajon segítenek azonban majd az iskolák és e sorok írása sem fogja sohasem ellejejteni, mivel tartozik édes hazájának, miképen rója le hatájanak adóját azon ában iránt, melyhez ezer szál fűzi, melynek mindenét köszönheti.

Most azonban már a város szépségéről és neveletességeiről is akarok szólni. Sarajevo egy gyönyörű völgykalamban fekszik, a város közvetlen közelében emelkedik a bizarr köformátokat feltételező 4740 meter magas Grdolj és a még magasabb Trebevič. Kigyóvonaiban húzódnak fel az osztrák-magyar katonáktól a sziklába vésett sergentinák, melyek oldalán néha-néha frissen buzógó hegyi források kedvesen mormolnak. A hegyek tetejéről gyönyörű látványt nyújt Bosnia fővárosa, kisebb-nagyobb házaival, sok kupolás templomával és 130 mecsetével, melynek karcu minaratai tükéket emelkednek a tiszta levegőbe. Bosna-Saraj vagy Sarajevo 760 m.nyi magasságban fekszik a tenger színe felett, tehát e-aknem ötvenegyszer magasabban, mint a már meglehetősen emelkedetten fekvő Bécs. E földrajzi fekvés okozza az időbeli szélsőségeket is, melyek itt észlelhetők. Mult héten napról-napra menydörgés és villámias köztűt egyenlítődtű ki a légköri feszültség, még pedig rendszeren korán reggel. Megtörténik itt, hogy délelőtt könnyű nyári ruhában

8) A daleylet a Szózatot énekelte, mire a megható ünnepeley véget ért.

Este 8 órakor kezdetét vette a Hattyu- vendéglő dísztermében rendezett társas- vacsora. Jelenvolt a város minden foglal- kozásu lakójából mintegy 80 egyén, nők és férfiak egyaránt. Az asztalfőn Belányi elnök, Szzeivert alelnök, Alszeghy karmester és a hölgyek foglaltak helyet.

Pecsomik János, a daleylet díszelnöke, kinek neve a daleylet multjával fényesen össze van kötve, gyengélkedésel mentette ki magát.

A felköszöntöket Belányi elnök kezdte meg, aki felköszöntőjében érintvén a jubiláns karmestert, a daleylet nevében a csák- tornyai közönséget éltette. — Alszeghy meg- köszönvén az ovációt, a dal buzgó pár- tolóira és művelőire emelt poharat. — Ziegler a dalárdát, mint vidékünkön a ma- gyar érzelem művelőjét éltette. — Lapunk szerkesztője Csáktornya és Muraköz nevé- ben a dalárdára mondott felköszöntőt. — Belányi a hölgyek egészségére ivott. — Margitai a dalárda buzgó elnökére és azon tagokra emelt poharat akik 20 év óta tag- jai a dalárdának (névszerint: Alszeghy, Nuzsy, Polyák, Szinkovics, Tódor).

A daleylet közben néhány szép magyar dalt énekel általa megszokott ügyességgel. A csáktornyai magyar népzenekek szép darabokkal mulattalta a közönséget, amely részben éjféltáig együtt maradt. Végül a közönség elismerésének kell adunk kiteje- zést Knorczer vendéglős irányában, aki is- mélt megmutatta, hogy helyisége alkalmas és konyhája jó a banquettek rendezéséhez.

Tapasztalataim a svajczi népnevelés terén.

— Naplótöröleték. —

(Folytatás)

Ami az iskolai butorzat legfontosabb részét, a padot illeti, az annyiféle, ahány az iskola. Reám ezen tapasztalat oly hatás- sal volt, mintha minden tanítónak oda kellene itt törekedni, hogy külön külön sa- jájt systemájú padot találjon fel, ha erede- ményvel akar működni. Ama kérdésemre hogy mitéle systemához tartozik ezen, vagy azon pad, legtöbb tanító azzal felelt: „Ez saját találmányom.“ Leg’obbban van éltér- jedve az u. n. Szt-Galles Schulbank. Ez

sétálhatunk, még delután már a jó időikabát is elkéne. Természetes, hogy e körülmennyel minden embernek kell számolnia, kinek kedves az egészsége. Érekes az is, hogy a várost két részre osztó Miljácka folyóca vize eső után vérvörös llyen színűnek képezem a vörös tengert is, mely- nek vize partjainak vörös márgájától nyeri saját- ságos színet.

A városnak van 28 ezer lakosa, kik nagyobb- részt mohamedanusok, u’annuk következnek a görög-keleti szerhek, a ka’holikusok és végre a zsidók. Az érseki palota gyönyörű, egyszerű, de colossális épület a metropolita lakása is, míg végre a Reis ul Ülema (török főpap) szényebb hajlékkal is megelegszik. Nagyszerű épületek a Brgova- és a Careva-dzsemija, a kormánypalota, a nagy kaszárnya, a helytartó palotája, a Cherif (török jogászképezde) épülete stb.

Magtól értetődik, hogy a lakosság nemze- tiségtét ruhazata viselete által is feltűnteti. Így a törökök térdig érő bő nadrágban, opankában, kamachliban járnak, széles, piros öv élénk ellen- tétel képez a sárga vagy zöld pucsilval. Beret- vált fejükön piros fez közé fehér, zövd vagy sárga turbán tekerődök. A nők teljesen beburkultban surrannak el a házak mellett, a fekete padrág- szerű diinai (szoknya) fölött, fehér csipkés inget viselnek, mely a főveggel szoros kapcsolatban van, csakis szemüket lehet látni. Csakugyan a nők ez egészségtelen viselete okozhatja a török nép napról-napra növekedő salnyulá-át, vissza- fejlődését.

rendesen 2-4 üléssű, minúsdistáncziájú, ülő’apja nem mozgatható, támlával van ellátva, az írólap szentes szerint felemelhető és behajtható, vizszintes helyzetbe is lehet hozni s az olvasókönyv feltárogatására is igen alkalmas. Azonkívül a leányok szá- mára külön pulttal van ellátva a kézi munka tanítás céljából. Az egész pad fából van készítve s az írólap nincsen sötétzöldre festve, hanem közönség s faszintú, mely szín dr. Horner tekintélyes szemorvos vélemé- nye szerint a szemnek legobnyan megfelel. A kéthelyűnek határozott előnyt adnak az együléssű felett. Előzet hasonló a vasser- kezeti zürichi pad, mely szinte nagyon czélszerűnek bizonyult be. A luzerni isko- lákban levő padok, melyeknél az írólap be- és kitolható (Kunze-féle pa’) czélsze- rűtleneknek tapasztaltak s azokat a Fahrner- féle padokkal igyekeznek kicserélni. Az Aargauban talált padok ülése és írólapja nem mozgatható s rendesen 0 distáncziája van. Em’ést érdemel a Gunzinger-féle pad, melyet fellalója mint unikumot a legnagyobb dichymnussal mutatott be. Ennek ülőlapjában bemetszések vannak, ugy hogy a gyermek fellállás alkalmával a bemetszésbe íp a lábtartó deszka fele- melhető. Ajánlatos különösen ott, hol tér szűke miatt több üléssű padokat kell hasz- nálni. Lüthy berni gymn. tanár együléssű padot szerkesztett, mely eredetisége által tűnik fel, de nagyon complikált szerkezeti. Miután egészségi szempontból a palatáblá- kat az iskolákból kiküszöbölik, az újabb szerkezeti padoknál a táblatartók hiány- zának

A falitáblák is igen sokfélék. Igen sok iskolában vászon- és gumitáblákat láttam melyeket a tanítók igen ajánlotnak.

Minden iskola a legszükségesebb tan- szerekkel van ellátva s sok helyen ifjúsági könyvtár is találtam. Nem tartom azonban helyesnek azon szokást, hogy az iskolai rendszabályokat nyomtatásban az ajtóra kifüggesztik. Ellenben utánzásra méltó az, hogy a „közhasznú társaság“ (Gemein nützige Gesellschaft) által kiadott: gyű- mölcsenyésztés szabály it, az állatvédelemre vonatkozó buzdítások stb. elfelét az isko- lába kifüggesztik.

A tankönyvek rendszeren az Erziehung- direktio kiadásában szerepelők meg. Csak engedélyezett könyvet szabad használni.

Ennel jobb benyomást tesz az emberre a délczeg katonaság, mely nagyszobroszt magyar fiúkkal ál. — Ezek kifognak a törökön is, akárhányszor a magazában (boliban) magyarul beszélnek. De 30,000 forrai katonaság gondosko- dik am az országban a rend és békéül; csapa- tokban vannak a nagyobb városokban elhe- lyezve.

A nép nyelve a horvát-szerb, melyben azon- ban már sok török elem is észlelhető. Rövid itt tartózkodásom alatt már néhányat hallottam. Így nevezik a ponyvás szekeret, mely elé ökrök lo- góak „araba“ nak. A teherhordó lovak hajóját „kiridzi“ nek, a török vendéglőgatót „musafirká“ nek, a járást „mutesarif“ nak. A kut „bezmó“, a hid „kjoprü“, a kövezet ut „kaldima“, az őrház „bekleane“, a piac „sarjija. E példákból is lát- ható, hogy a törökök is nagyon befolytak a nyelv átalkotására. Ujabb időben azonban azt tartom, támadnak puritanusok, kik az idegen nyelvsalakat ismét kivetik.

Főtlésleges megemlítenem, hogy igen élénk képet nyújt a város éjjele és napjai, a sürgős- forgás valóban nagyvárosi. Az európai intézmé- nyek is lassan-lassan kezdenek itt tét hódítani, különösen az iskoláigy nem sejtett fejlődésnek indul eléje. Ez érdekes tárgyról bővebbet más alkalommal

Sarajevo, 1889. szept. 15.

SCHWARZ N.

Több kantonban így pl. Solothurnban min- den gyermek a tankönyveket, írószereket stb ingyen kapja, azokat a község szerzi be. Magától értetődik, hogy ily formán a nevelés tanítás czélját könnyebben és biz- tosabban lehet elérni. Tapasztalásból tudjuk, hogy az iskolában az egyetlen hiwaladást a tanszerek hiánya vagy rendetlen beszer- zése nagyban hátráltatja, sőt lehetetlenné is teszi! Ahol a község ezen kötelességtől vonakodik, legalább „szegénygyermekeket segélyező egyletek“ alakításáról kellene go- doskodni.

Allandó tanszer kiállítás találtam Zü- richben és Bernben. A zürichi kiállítás igen érdekes, gazdag tartalmu s az u. n. Pest- talozási szobával, melyben a híres humanista ereklyével találkozunk és több ezer kötet- ből álló könyvtárral áll kapcsolatban. A berni museumban Lüthy kartárs vezetett körül s bemutatatta azon eszközöket is, melyeket a párisi kiállításra készítettek.

UJVÁRY MIHÁLY.

KÖLÖNFÉLÉK.

— Tisztelettel kérjük t. előfizető- inket, sziveskedjenek az év utolsó ne- gyedének kezdetével előfizetési hát- raleveleiket megküldeni!

— **Megújítás.** Gróf Festetics Jenő ő méltósága Luperszék József csáktornyai uradalmi tisztartót, aki a legodább hű- séggel és becsülettel 40 éven át szolgálta a grófi házat, e hó 21-én nyugalomba he- lyezte. A közbecsülésben álló férfiak ki- vánjuk, hogy számos éven át erőben és egészségben élvezze nyugalmát!

— **Kinevezés.** A csáktornyai uradalom tisztartójává gróf ur e hó 21-én Tóth Ist- ván uradalmi pénztárnokot nevezte ki. — A központi tisztség munkaköre a követe- zőkép állapított meg: Az örökeldási pénztárhoz Probst Ferencz gazd. pénztár- nok, — a gazdasági pénztárhoz pedig Sz- lágyi Gyula számtartó és grófi titkár ne- veztetett ki.

— **A bellatincai uradalom** gróf Wimpfen, szül. Sina Anastasia tulajdonos elhunytával végrendelettel leányára Hedvigre, férj. gróf Zichy Agostonnéra, a flumei kor- mányzó nejeire szállott. E rendelkezést ugy az uradalom tisztjeire, mint Bellatincre a legörvendesebbnek mondják. Gróf ur már negyedézbem meglátogatta a bellatincai uradalmat s kiváló figyelemmel van ezen szép birtoka irányában. A gyengéd előz- könyeg melyet tisztjei iránt tanult s a jó benyomás, melyt reá Bellatincre és vidéke gyakorol, a legnagyobb örömmel tölt- tik el a zalai vendvidékiek lelkét. A grófné ő el enciája e hó 12-én érkezett meg s azonnal az Úr hajlékát kereste fel, ahol boldogult anyjátért misét szolgáltatott. A nemes grófné leereszkedő magatartása leg- bensőbb rokonszenvet keltett fel minden- kiben. Szerencsés bellatiniecziék!

— **Statisztika.** F. évi ápril 1-től aug. 31-ig a c-áktornyai járásban született 600, meghalt 384 egyén; szaporodás 216. — A perlaki járásban született 546, meghalt 406 egyén, szaporodás 140. — Ugyanezen időben a c-áktornyai szolgabírói hivatalnál befolyt 3427 ügy, ebből elintéztetett 3310 drb; a perlakini befolyt 1696 ügy, elin- téztetett 1620 drb

— **A sztílonai híres orsz. vásár,** mely szept 22-én szokott megtartatni, ez idén nem igen sikerült, mert elverte az e-ő. Az előző napi szép idő sok vidékit hozott össze, tehát vevő volt elég, de eladó lóban és szarvamarhában hiány volt.

— **A szomszédságból.** Varazsdon a múlt szerdán választották a megyei képviselőket. Megválasztották: Varazsd városa részéről Femenics György polgármester a járás részéről dr. Kiss Oszkár ügyvéd és képviselő, Szertics József nyug. alispán és Susztig Iván bérll. — Varazsdnak jelenleg 12 ezer lakosa van. Tekintve e szép számot, nagyon kevés házasság kötötték ott. Ugyanis a múlt évben csak 61 pár lépett az oltárhoz. Született 311 törvénytelen és 80 törvénytelen gyermek. Meghalt 301 egyn. Ezen arány sem kedvező. — Pecsornik M. J. varazsdi kereskedő megvette Emer J. vegyeskereskedését a „Bárányi”-vendéglő áttelében.

— **A magyar államvasutak** Zákány-Budapesti vonalán okt. elsejétől gyorsított menetel egyenes összeköttetés létesül Zákány és Budapest között. Intézkedés fog történni Bombóvárnál a közvetlen csatlakozás ügyében.

— **Beküldetett.** A csáktornyai vasuti indóház szép jövőnek néz elbe; a zalaegegerszeg-ukki vonal kiépítése folytán t. i. le fogják itt rombolni az eddigi állomásépületeket s azt az átelleni épülethez csatolják. Helyébe három új vágány jön; az állomásépület átvittele — mondják — 60 ezer frba kerül, sokkal szebb és nagyobb lesz az egész állomás. A vidéki vendégekre nézve, kik éjjeli vonatokkal érkeve, itt szállást nem kaphattak, sokkal kényelme-

sebb lesz ezenül, mert Hackl vasuti vendéglős it ujonnan épített házában tisztességesen s kényelmesen berendezett hét szoba áll rendelkezésükre. A csáktornyai vasuti indóház nagyobbodását Csáktornya város örömmel fogadhatja, mert míg ez halad, addig a város hathatósan gazdagodik (Hát Csáktornyan az átmenő forgalom csökkenése mit szól ehhez? Szerk.)

— **A Zrínyi-vár** környéke kezd új kőpet nyerni: A szép gesztenyefák egy része a bejárat előtt kivágotat a nyárfákkal együtt; a vár egész környéke a gróf ur saját tervei alapján parkirozva lesz, a várból a vasúthoz vezető grófi utat már építik.

— **MEGYEI HÍREK** — Zalavár-megye törvényhatósági bizottsága folyó évi okt. 1-én és következő napjain közgyűlést tart, melynek tárgysorozatában 44 drb ügy fordul elő. — Kanizsa város megvette a régi katonai kórház épületét. — A nagykanizsai főgymnasium rendes tanulóinak száma ez iskolai évben 320. A múlt tanévi létszámhoz képest az apadás 4. — A nagykanizsai hadastyán-egylet f. hó 22-én tartotta zászlószentelési ünnepét. — Keszthelyen az újjalakított közs. iskolát e hó 15-én nyitották meg ünnepélyesen. — A keszthelyi 6 osztályu polgári iskolába, amelynek eddig 100 nál több tanulója volt, ez idén csak 48 tanuló iratkozott be.

— **Fővárosi Kalauz.** Az őszi idény alkalmával általában gazdaságos a színehangyott ruhakelmék festetése vagy vegyi tisztítás. E célra legjobban ajánljuk Kovald Péter selyemfestő és vegyszeti tisztító intézetét Budapesten, Róck Szilárd-utca, (ezelőtt Bodzafa-utca) 18. sz. a. E célra a legobb hírnévnek örvend és el van ismerve, hogy női- és uri-ruhákat, téli felöltöket, fejteleten állapotban fest és tisztít oly szépen, miszerint egészen újnak tűnnek fel. Főgöngyök, szőnyegek, szövetek és minden tárgy a legszebben, legjutányosabban vegyileg tisztítottatik vagy festetk, ezen számos szállításon magas kitüntetésben részesített intézetben.

Szerk. üzenetek.

— Szerajevo. Seh. Köszönjük az érdekes leírást! A folytatását várjuk. Lap megy. — Hattarórs B. Tanulóságos cikket köszönjük. Beválik, még pedig a javából. Irjon minél gyakrabban. Miheiyt lehet, közöljük. Sajnáljuk, hogy Baranyai stridói orvos ehunyat vidékéről senki sem tudatta velünk. Pedig Baranyai ur évek hosszu során át becsülettel szolgálta a községnek s mint kipróbált derék magyar ember megérdemelt volna néhány megemlékező sort. Isten nyugosztalja!

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF.

VI TECAJ

VU ČAKOVCU 29. SEPTEMBRA 1889

BROJ. 40.

MEDJIMURJE

Urednička pisarna:
Glavni piš-c. fraterska hiba. Ivo na kondignaciji. — S uradnikom moći je svaki dan govornik med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tience se sadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa bratruka vu Čakovcu.

Isdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

Predplata eena je:
Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrti leta 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obnane se poleg pogolbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogajničega društva „Čakovečke šparakasse“, „Medjimurske šparakasse“, „Dolno-Medjimurske šparakasse“ i „Polpomogajničega društva“, „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Munjina (električnost).

II.
(strela).

Kaj iz munjine vu maloj meri opažamo, to nam se pojavjuje na velkom vu onom strahovitom prirodnom pojavljenju, koje zovemo: bura. Vu zraku sačinjavaju oblaki takova telesa, koja iz slanovitoga i do vezda još točno nepoznatoga zroka dobivaju munjinu. Vu velikoj sparini se naglo delaju munjevni oblaci, koji kada su se na kup nagomilali, uzgibaju dolnje struje zraka i tim nastaje bura. Tom prigodom se munjevina kak izliva i iz jednoga oblaka vu drugi skade. Kada pak munjevni oblak dojde kakvomu predmetu na zemlji, koj munju prijenlje i dalje daje tak blizu, da ga onaj k sebi pritegnući more, onda munja na njega preleti, i onda velmo: strela je vudila. Strela najbolje su izloženi visoki predmeti, koji rado munju primaju i vodiju (munjovodi), visoki zato, ar su bliže munjevni oblakovi, a munjovodi pak zato ar po njih munja najbrže dojde do površine vlažne zemlje. Iz toga zroka najguste vudri vu tornje, visoko drevje i dimnjake kadeće se, dapače ju i deždj sobom na zemlju dočese.

Kadgod munja iz jednoga oblaka vu drugi preskoči, svigdar čujemo za njim prask, oje se prema da jini jako ili slabese čuje.

Da se pak munjin blesk predi vidi, nego joi se glas čuje. tomu je zrok taj, da se svetlost vno go brže širi, nego li glas. Strela leti vduž po onom predmetu, v kojega je vudrila; tena kovne stvari rezali, drvo rezkoi i na komade sdraplje, a živine veckrat vu hip vubije. Iz toga se vidi, kak moramo biti pažljivi vu vreme bleskanja i bure Najviše čuvajmo se biti blizu predmetov, ko i munju privlače. Čuvajmo se zreala dimnjaka, visokoga drevja, zeljezne pe i, žicah zeljeznih, ozenj na komenu zgas nimo. Za vreme bure dokazalo se je kak najsigurnese mesto sredina hiže, nu pažiti se treba, da nebuđe propuha (cngluft) vu hiži. Najpogibelneše je pak stati pod visokim drevom, tornjem itd.

III.

Munjovod ili gromovod.

Franklin glasoviti prirodzoanec znajući, da strela kad na zemlju pukne, takov si predmet izbere, koj nju rado prima, premisljaval je tak dugo dok je znael način, kojim bi strelu prez pogibelji vu zemlju spelal i tak zmislil je gromovod.

Gromovod sastoji iz dveh zeljeznih štanjgah, jedna namećuje se nad krovom vu vis i ova strelu prijemlje; druga je dugša, s prvom skopčana i vu zemlju dol spelana. ova dol vodi strelu. Gornji vu zrak stojeći del je pozlaćen, da nezahrdjavi, dolnji pak do zemlje spelani ili je naravsko

željezo golo, ili pak da se i ovoga hrdja neprima, namazan je s farbom, koja je pimesana s borovim vugljenjem.

Kada strela vu gornji d-i gromovoda tresne. to po dolnjem delu prez svake pogibelji preleti do zemlje, gde se napokon rezide i nestane se.

Dalje sledi.

ZABAVA.

Kak je naš dragi Bog počastni Purgar poslal vu Kalternu.

To se je orak pripetilo. Gledš da kak dugo sim, pak nečš verovat, kaj ti pripovedam, d šir kreni anda sam vu Kalternu i pitaj. Pat onamo ti svako dete vu Ti olskoj potaz lo bude.

Pripel je anda jedenput putnik jeden vu Kalte-nu i bivši truden i ž den, svrne se vu jednu kreću i da si kupicu vina do- nesti. Nu kak je vino vu onoj zemlji zvestina svoje vrsti, blagoslovno, te cim ga gdo vu pravoj meri i s tekom pije, čini mu se kak da bi iz potoka samoga Paradizusa guckal. Tak je bil i putnik naš. Z svakom kapljicom, koju je posknuo, pojivi, zametne mo se vu duš po jedna dobra misel, i gda je pri tom čez svijano k porednim štiketom trse pogledal na jasno modro nebo, pričini mu se kak da bi on kakov človek pred gršom pre-padnostjom bil.

Kak je tak pred krčmom vu senu pod krovom svijajućih vinskih rozgvah obkoljen sedel, te onamo prama bregu i Burgu gledal, tad začne vu turnu farne cirkve s malim zvoncec zvončiti, tenko i fino, kak detinji glas; to je jeden čas zvučlo, i zatim se oglašl jeden malo vekši zvon k tomu, pak za malo opet još jeden na novo zamumlja, i tak se je nastavljalo dalje, dok njih se sporedno šest sloškilo, koji su tu vu podpanom suglasju zvučali, gluboko i visoko, te glasno isvečano črez zračje odjekivali i bilo je kak da k radostnom svetku vuzma, ter k veselu Alleluja genitjve doglasuju zvuke. Stoprvo posle jedne vure zamukuili su brončeni jeziki i čngu su još uzdrhtavali zvučnu valovi po zraku.

Putniku prikaže se pri tom vu doš glas molitve te proti volji pa prem nepoznavši nakanu zvonjenja, odkrije si glavu i sklopi ruke. Gđa je pak večer krčmaricu zaspal, čemu je ze svimi zvoni te črez jednu vuru dugo toli svečano zvonilo, odgovori ona zna menitom pažnjom. To se je zato učinilo, ar je jeden purgar iz Kalterna vumrl. I s tim se je stranec oprostil, te se legne spat i vusne, a zvedljivost mu ne je sna preprečivale.

Drugi den bil je petek, i gđa je na turnu farne cirkve vura jedenašt tukla, začne jeden najmenši zvonec zvoniti, drugi pak vekši i veliki zvoni mutali su. Straneki čovek čudil se tomu, gene se i opet zapita: „Gospa krčmarica komu glasi tak siromaško zvonjenje?“ To je oprasčanje naš ga Gospodina, odrče ona kratko.

„Hm“ zamrmlja drugi i klima nehotomce s glavom, vi Kalternanci zaista ste skupi prama našem Gospodinu Bogu, s vašimi zvoni.

„No je“ doda krčmarica zabezeknuto nije medjutim on prav kalternički purgar kak nas koji, koji ovde dom svoj ima i tu porečju plača.

Na to stranec neodgovori nikaj, nu jedno je vreme ipak ozbiljno gledal i buljil oči pred se, a zatim najedenput je pokloplil skrlijak si na glavu, te pojde van k vratom i onamo k uredu savetništva.

Gospodine! jeli ste vi načelnik vu Kalternu zavne on oštro i grubo.

„Je ja sam taj! Ali kaj bi vi radi?“ Rečite mi, jeli je moći tu pri vas vu tom — skoro je rekel gnejzdu — mestu počastnim purgarom postati.

„Je, odgovori načelnik i prime o desnom si rukom brađu. Je to je moći, nego je unapred već ustanovljeno, da molitelj mora nepokučnoga držanja biti, i dve stotine forinti vu srebrni gotovo položiti.

Tu nefili, niti pri jednom, niti pri drugom, da nit zatrunek, tu su vam penezi, pa mi izdajte pismo i izkaznicu.

Gospodine! tu vi ste, tu ja nikaj dalje neznam niti samoga imena novoga počastnoga purgara nepoznam, te vam nemorem izdat pisma niti izkaznicu.

Pišite sve na ime dragoga našega Gospodina Boga, on oče pri vas počastni purgar postati.

Načelnik raztegne oči i vusta na veliko. „Nuder“, usiljival je drugi, jeli vam Kalternancem naš Gospodin Bog nekaj nezatnoga? Ravno tak se čni!

Gospodine, zabelesne srdito usiljeni načelnik, vi očete po svoj priliki svoju šalu s menom sbitati?

„Nečno“ odrče razdraženo stranec i položi šaku si dosta neudobno na stol.

To je moja sveta dužnost, kaj oi vas iščem.

Nu čemu to sve? zapita načelnik.

To vam očem na kratko i okruglo povedati. Včera je jeden kalternički purgar vumrl, komu je ze svimi zvoni i zvonč-

celu jednu vuru zvonilo, da se je črez ravnine i niz doline sve odćećalo, a čenes, kak se je zbio, na spomenek svećokovanja smrti našega Odkupitelja ste nekoj časek samo s najmenjšim zvončekom klinketali. To me je pri duši zaboljelo, pak da se to i drugomu strancu nepripeti, kak meni, još već, pak da i naš Gospodin Bog svoje dobro pravo imal bude, želim, da ga za počastnoga purgara vu Kalternu postavite. Tak je to!

Načelnik je s bunjenom pažnjom splešeno sprevedjal govor stranca.

„Naj se izpući“ izgovori s poniknutimi očima, vam vaša volja i pak vzemite svoje peneze nazad!

Ne, gospodine! niti jeden krajcar nevezima se nazad, ja platom. I ja znam stalno, da mi naš Gospodin Bog bude to na sudnji den obilno naplatil, da je on po meni počastni purgar postal vu Kalternu.

Od onda dobri Kalternanci svaki petek ze svimi zvoni zvonjuju, na spomenek „oprasčanja“, svojega počastnoga purgara!

JALŠOVECZ J.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo po tuvane naše predplatnike, naj nam na početku zadnjega fortalja predplatne zaostatke po pošti pošleju!

Glad vu Crnogjori.

Malu kneževinu balkansku, koja je vu noveše vreme veliku rollu igrati začela vu evropskoj politici postigla je velika nevolja. Letina je najme tam tak loša ljetos, da Crnogorcem niti krumpira nije zršlo, s kojim su se do vezda najveć uzdržavali. Nikola knezovih neroljnikov nakanil je veliki najam (porgo) negde gor vzeti, da prehrani črez zimu gladne svoje montenegrice. Samo ako gđe najma dobi!

Poštni tat.

Nije navada dojt na trag pošarskih tatov; svaki vujde prez traga, samo gospon Gotsch prispel je na lepek -- i to kak na čudnoviti način! Potlankambi bil jeden penezni list rezbil ter iz njega peneze vkral i lepo veselo potrošil dolli do četerdeset i tri krajcara, zaboło ga je dušno spoznanje i on se je vu Györu sam pred sud postavil, ter sam sebe kak proneveritelja i tata obtužil, Zvusta vrđen je taj gospon, da se mu čudimo!

Ecrasit.

Pod ovim nenavadnim imenom zmislili su dva magarski kemikuši vu Pozsonyu materiju, koja je vnuogo jaksa od puščanoga praha, od dinamita i od roburita. S tim ecrasitom čine vezda vu Pozsonyu probu i ako se za sposobno pokaže, onda ga budu pri našoj vojski potrebovali kak eksplozirajuću materiju. Govori se, da su i takov puščani prah iznašli, koj se pri strelanju nikaj nekadi.

Veliki zgubitek.

Grof Berthier francuzki major putujuć vu varoš Didenhof, zgubil je putem četiri sto jezer markah vredne papirne peneze. Dobri grof obećaje onomu poštenjaku, koj bi te novce našel i donesel 16 jezer markah nagrade, ili pak za dosmrtno njegovo zdržavanje svako leto 1200 markah plaća. Ako to gospon Berthier izpunil bude, kaj se nemore podvojiti, onda moramo reći, da je srećen človek, komu je Bog dal Berthierove peneze najti!

Zarusena občina.

Vu Turskoj bil je još 2-ga augusta van predrl Ziarof-daghi zvani vulkan, koj je na susednu pokrajinu strahovitu lavu nasipal. Blizu Erzeruma leži malo selo Kantzorik zvano, ovo je selce izsipavša se debela lava, sa 136 ljudih tak zarusila, da jim niti traga nigde neima. Lava nad selom je do 10 meterov debela a tak je otvrdnula, da neima utanja, da bi občinu ovu izpod nje tak na skoro izkopati mogli.

Nihilisti.

Nihilisti nemiruju, podjedno ruju i kojevu ter se trse, da vladu rusku strmoglave i čelu Rusiju spreverneju. Vezda je redarstvena oblast vu Kievu do osemdeset dijakov polovila, koji su svi osumnjčeni kak nihilisti, koji su nakanili napraviti veliki prevrat vu Ruskoj. Veli se, da su nakanili podići bunu, vu kojoj bi Ukrajinu, Podoliju i Volhiniju od Ruske oćepiti imali. Zvusta velika prevzetnost.

Sneg.

Još smo vu mesecu septembru i već nam iz gorskih pokrajinah snega prijavljaju. Vu pokrajini Murzstega, Stjira padal je ovih danov veliki snég, kaj je sve naokolo ležeće brega već vu polovici septembra sa snežnom svojom bëlom bundom na debelom pokrtil. I iz drugih austrijskih bregov nam prijavljaju snega, a mi ga dobro čutimo, ar je bernes zima pri nas!

Potres.

Iz Poztona javljaju, da je tam na Virágóvlyi zvanom predgradju na 16-septembra vu noći około dvëh vur bil čvrsti potres, koj je čeli ovaj del varoša jako uzdrmal i preplašil. Vudarec počatil se sje severoistočnim pravcem i bil je tak jak da su se obluki na vnoгих ližah spodrli i spotrli. Vekše ipak nije bilo nesreće niti vu imetku. niti vu življenju ljudih.

Čakovečki kolodvor.

Stari kolodvor čakovečki bude za kratko vreme poveksan i polepšan. Po zidanju nove zalegerszeg-učke željeznice porušeno bude stanje vezdašnje stacije ter bude dozidano k onomu stanju naproti, na njegovo pak mesto dojdju tri želj. pruge, s čim se bude kolodvor poveksal i polepšal. I za stranjске putnike, koji vu noći sim dohadjaju, pa nisu stana dobili, bude od vezda bolje, ar je gosp. Hlack restaurator polek stare restauracije zazidal hižu, vu kojoj sedem lepih i fino uređenih sobah za putnike na pripravi drži. S jednom rečju: Čakovečki kolodvor se poveksa a to je sigurni izgled lepe budućnosti samoga varoša Čakovca.

Priposlano.

Put božji na Bistricu i novi zvon.

Stovani čitatelji novin „Medjimurja“! Budući črkosno jesem dobil 38. broj „Medjimurja“, vu kojem ste čitali spis pod naslovom „Neizobraženost“, zato nešem mogel vu 39. broju na tu „Neizobraženost“ odgovoriti, nego evo vezda svojoj dužnosti za dosta včinitil hoćem.

Pisatelj „Neizobraženost“ podpisa je N. N. jeden iz fare sobočke, kaj već stovani čitatelji nemre biti istina; jer kak bi jeden iz fare sobočke znal, na koje romare (hodočastnike) spada ona prilika pisana vu 37. brju „Medjimurja“ pod naslovom „Božji put na Bistricu“, ter tak vu svojem spisu vodje onih romarov brani i od uvrede isti; pokedob pri opisanom događaju

n'eden iz fare sobocke natočen nije bi. Nu pisatelj „Neizobraženosti“ vu 38. broju ovih novin mora za stalno biti nekoji od vodjah onih romanov, da se tobože, kak sam piše, očisti odnanešene mu uvrede, ka se i po vlastitom njegovom spisu „Neizobraženosti“ osvelećuje.

Pisatelj „Neizobraženo ti“ veli, da sam uvredil jednoga pismenoga i vučenoga žloveka, koj je pohvalil celo putu uče društvo romanov itd., odgovarjam, da se niti naj menje nep isto i izobraženomu (loveku javno izjaviti se i hvalisati, da je pismen i vučeb, jer da bi u istinu takov bi, neli prodečta ticajuća se sv. mestah, na krčmenschkih se ngah diž i: ja koliko i toga već jesam čital iz evangeluma, ipak nigde nisem našel da bi Jezus Kristus na takovih mestah bil prod kupač, nego budi na m rju, ili na gori, ili pako na drugih za prodečta pristojnih prostorijah.

Čine se vodje zbantuvani, kaj sam nje vu 37. broju prispedobil k futaci i tulipani, pak me zato po pisatelju „Neizobraženosti“ obzrite su želeli, da vu čnoj krčmi nisem drugo misli i čekal, da bi se skēm kartati n ogel, nap ti, krčmaru nepatit, pak nazada e još i k tomu se med sobom polupati; — odgovarjam, da bi i ta „Neizobraženo t“ sigurno po njih pi ana, morala se podpunim pravom na nje sa e pretezati; jer zakaj mene takovim sramotnim činom potvarjaju, vu koji se oni more biti r meju, a ja — viñjemu Bogu hvala — niti karte nepoznam, a krčmaru isto tak nijednomo nigdar za mojega živjenja prebijene pare dužen ostal, niti za vezda dužen nisem kajti vu mojem žepu toliko zmoža ima koliko vu žepu od onde bivših nazo nih.

Da, kak zbantuvani pisatelj (vodje romanov) piše, Jezoseve zapovedi „Ljub te se medji sobom i noge perite jed n drugomu“ — n izpunjavam — za sigurno morem z bojom pomoći m re i: bolje nego on i njegovim sukompot tori „Neizobraženosti“, kajti o neni je za stalno svaki od putujućih romanov osvedočen, da da ja nelubim i na našem dugem putu sve nepogode z njimi bratinski podnašil jesem, a nisem se hvall nigde, da sam nekaj odabranešega, vrla ega, vučene ega, kak su to oni činil.

Poleg našega zveti itelja Jezusa Kristuša pelče, govoril sam i ja vu 37. broju naših novin vu prilikah, ter sam iste hvalisave, utvorene vu enjake pr spodobil samo evētu i futacu, koji su jeden drugomu da val, kak su to spomenuti vu „N izobraženosti“ vučenjaki činil, a da ja nelubim, kak sami vele, prispedobil bi nje bil k tigevu, risu, il kojoj drugoj grabežljivoj zverini, loja samo za se i za svoj aldov (p'len) misli, a na druge se od teške oholnosti niti ogledati neče.

Štovani čitatelji „Medjimurja“! Sva do adasnja po meni pisa na jesem po primeru našega Zveličtelja vu prilikah govoril zato, da nebi misli koji od vas, da to činim iz jala i nazloba i, da tak leško po prilikah nikoga nezbantujem, i ja se takaj nikomu nezamerim, zbog toga priviknu sem se vu prilikah nikoga ogvarati i psovati. Nego da mojim uvredjenim bratom za da lešnji navuk služilo buče, nemorem prepustiti cvle o če jednu priliku spomenuti

Vu nekoj občini vu Medjimurju, neznam s'arno pred koliko letah, dopeljali su občinari novoga zvona, kojega su za svoje težke žule kupil. Prejdi nego bi ga bili vu

turen potegnuli, izložili ga jesu na dva stupe, da ga more svaki obćinar videti i tak sprobati, kakovoga glasa ma. Med drugimi došli su i gosp. navuč telj školskom decom i doneshi su klad vca (hamriča) sobom vu žepu, pak z njim malo potrkaju po zvonu ter ovak vejiu: „Čujte deč ca kak ov zvon lēpoga glasa ima; kak nas lepo na molitvu vabil i opominjal bude, a ipak sam molil neb de; prj zno ljude pozdravljal bude, a ipak nje nebude ljub i; vu nesređi ili ognju pomoć obznanuval bude, a ipak nebude sam ni t pomagaj; m tve bude milo obzljival, a ipak sam žalosti čutil nebu, lēpe p lde nam bude nazvešcal, a sam ništ dobra nepokaze. Zvon ostane tvrd kak kamen, mrzel kak led, dok se nepot-re, i vu ogenj nehiti, i n za neprele e.

K zvonu ovomu su vam vodji već tolikopot spomenuti spotobni.

Lepo su na putu do i od Bistvoce popevali i prodekuvali, samo lepe pelde sami nesu pokazali. Tak n. pr. vu nekojoj občini neimenovanoj došli su svojom mnogobrojnom procesijom vu jednu kape licu, pak morali su misli, da občinski zvcnar ovde samo od zvonaja živi, ter tak navek pri vučetu zvona sedeti bi moraj, da ima čas naček vati romare, pak svaku pojedinu procesiju pozdraviti zvonjenjem. D ševši prvi vodja do vuž tu zv na, poregne dva triput za n e i ostavi, a primivši vu e njim drugi vodja, dobrozažene zvona i ostavi. Za čas prične zvon klenkati na prispedobil ognju i iste občinare vu takov strah postavil, da su se plaho jeden po drugom zgledali.

Štovani čitatelji! To vam je ona uče nost, ona izobraženost, koju oni vu 38. broju sami sebi pripisavaju. Pak sudite sami, jeli s'obodno tudje stvar bantuvati, vu tudje zvone dirati ter tak ljude vu strah postavljati? Ja, premda izobraž n nisem kak mi oni p ipišuju, ali pak poleg n e i z o b r a ž e n o s t i mojega stalšim i sudim, da to n je smjeti i da se mi nisem niti najmenje ovoj občini dopa ti, pak zato vel m: hvala poštovnomu birovu one občine, da nas nije na račun pozval za taj nepristojni čin.

Vam pako vučenjaki i izobraženi velim, da me se kanite za drugiput javno neizobraženi m zvat, jer vam bud m ođčital, kakovu izobraženost ste vi svojim vučenjem stekli!

N. N.

jeden od bivših nazođnih

Gabona arak. — Cena žita.

1 m. m. zsa.	1 m. cent.	frt.	kr.
Buza	Pšenica	7	20 --
Zab	Zob	6	50 --
Rozs	HRž	5	75 --
Kukuricza	Kuruza	5	---
Arpa	Ječmen	6	---
Fehér bab	Grah beli	7	---
Sárga „	„ žuti	6	50 --
Vegyes „	„ změšan	5	50 --

LOTERIJA. Bpest 22 septembra 1889.
63 62 71 23 51

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF.

3655 tkvi sz. 1889.

Arverést hirdelményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy Kovacsics János verhovláni lakos végrehajtatónak Krajacsics Ignác varazsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíróság) területén lévő a morof verhovláni 196 tkvi 308/b hrvi sz. a. 400 frta és 309/b hrzi sz. a 39 f-tva becsült ingatlanokra az árverést 439 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra az 1889. évi október hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor a marof-verhovláni községbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének 10 %-át vagyis 40 frt és 3 frt 90 krajcárt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyaán, 1889. éi aug 3-án.

A csáktornyai kir. bírószág, mint tkvi hatóság. 1035

3958 tkvi szám 89.

Arverést hirdelményi kivonat.

A csáktornyai kir. bírószág mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy Zdravce Mária végrehajtatónak Radikóts Josef végrehajtást szenvedő elleni 162 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bírószág) területén lévő a VI. hegykerületi 177 tk. 567 hrsv. a 19 f-trta, 565 hrsv. a. 18 f-trta; 875 hrsv. 260 frtra, és 586/3 hrsv. a. 180 f-trta becsült ingatlanokra az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi november hó 18-án d. e. 10 órakor a VI. hegykerületi bíróság házáál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10 %-át vagyis 1 frt 90 krajcárt, 1 forint 80 kr. 26 forint, 18 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyaán, 1889. auguszt. 23-án

A csáktornyai kir. bírószág mint tkvi hatóság. 1025.

566, 585, 618 sz 1889.

Arverést hirdelményi.

Alulirt kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a csáktornyai kir. bírószág 3563, 3562, 3623/1889 sz. végzése által Neumann Albert. Vilmos és Benedikt E és fia végrehajtatók javára Mayerscsák Laura ellen

441 ft 17 kr tőke, s ennek jár. erejég elrendelt bzt. végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és mintegy 700 frtra becsült 48 db és pedig 16 db szász-meningeni, 1 drb waldsteini, 2 db braunschreigi, 2 db Rudolff, 12 db velencei, 2 db inbrucki, 6 db milanoi 4 db osztr. városi és 3 db magy. vöröskereszt sorjegyekből álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladása elrendelvé, ennek a helyszínén vagyis Csáktornyan leendő eszköz léteire 1889. évi okt 7-ik napjának d. u 3 drája határidőül kitűzetk és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. év LX. t. cz 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsán aul is kéazpénz fizetés mellett eladatul fognak.

Mindazok, kik előbbeségi jogokat vélnék érvényesíthetui kereseteiket vagy szóbeli leteleéseiket az árverés megkezdéséig alulirt b. r. végrehajóhoz adják be.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek sze int lesz kifizendő.

Csáktornya, 1889. szept. 27.

MOLNÁR,

kiküldő t. bir. végrehajó.

1036

Vegyes-áru kereskedés a „ZÖLD GOLYÓHOZ“

CSÁKTORNYÁN (a községi népiskola átellenében)

Friss haringek, oroszhalak, sardellák, salami, kitünő lptói túró, szalonna.

Legfinomabb thea és rum, kétszer-sült, piskóta, mandola-sütemény, csokoládé, francia-mustár, hus-kivonat, málnalé

Legjobb sonka, frankfurti és pozsonyi-kolbászok folyton friss minőségben.

Mindennemű pipere-czikkek: szappan, illatszerek, hajolaj, száviz, arcz-kenőcs.

Petroleum biztonsági por (egyedüli raktára).

Frische Haringe, Russen, Sardinien, Salami, vorzügl. Liptauer Käse, Speck.

Feinster Thee und Rum, Zwieback, Bisquits, Mandlbäckerei, Chokolade, französich. Senf, Fleisch-Extract, Himbeersaft

Feinste Schinken, Frankfurter und Pressburger-Würste stets frisch.

Sämliche Toilett-Artikel: Seife, Parfüms, Haaröhl, Mundwasser, Gesichtspomade etc.

Petroleum Sicherheits-pulver (alleiniger Verkauf)

Gemischwaaren-Geschäft „ZUR GRÜNNE KUGEL“

in CSÁKATHURN (vis à vis der Volksschule)

Végleges eladás!

VÉGLEGES ELADÁS!

Mindennemű *ferfi* és *nőt ruhaszövevek, cretonok, teltkendők, vásznak, asztalneműek, asztaltkendők, törülközők, szőnyegek, ág- és asztalterítők, katalpok, cipők* és egyéb *divat és pipere cikkek* a bevásárlási árnál tetemesen olcsóbban árusíttatnak

MAYER S.-nél
Csáktornyan.

1024. 2-*

Végleges eladás!

Árverést hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhíré teszi, hogy Mihóczy Balázs a só-mihályoveci lakos végrehajthatónak Huslin Katalin férjezett Kereszmár Györgyné csukoveci lakos elleni kielégítési végrehajtási ügyében 68 frt tőke, ennek 1886 évi augusztus 20. napjától járó 6% kamatai, 11 ft 50 kr. per, 7 frt 80 kr. végrehajtás kérelmi s ez uttal 8 frt 15 kr-ban megállapított költségek behajtása céljából a nagy kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. járásbíró) területén fekvő Csukovecz község 18. sz. tjkvben A I. 18. h. sz. alatti ingatlan a rajta épült házzal az 1881. LX. t. cz. 156. §. alapján egészen 430 frt becsárban, továbbá a 421. hrsz. alatti ingatlanból végrehajtást szenvedett illető felelész 107 ft becsárban, a 422. hrsz. alatti ingatlanból ugyanazt illető felelész 126 ft becsárban és a 445. hrsz. alatti ingatlan az 1881. XL. t. cz. 156. §. alapján egészen 108 ft becsárban, a csukoveci 268 sz. tjkvben A 454. hrsz. ingatlan a hivatkozott törvényszakasok alapján egészen 92 frt becsárban Csukoveczen a községi bíró lakásán 1889. október 10-én, d. e. 10 óra kor Grész Alajos felperesi ügyvéd, vagy helyettese közlenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatul.

Kiküldési ár a fennebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át kézpénzben vagy óvadékképes pajrban a kiküldött kezéhez letenni.

Kelt Perlak n, a kir. bíróság, mint telek-könyvi hatóságnál, 1034

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivekre arany és ezüstpénzneműekre bármily összegig olcsón ad

LÖRY J.

banküzlete
Budapest, IV. hatvan-u 17.

1022 3-10

Gyors és biztos segítség nyomorhajok s azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életvedyek a ennek folytán a török tisztására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb a leghatékonyabb szer a már is kimondott ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb a leggyógyhatásos gyógyszerekből a legmondosabban van készre, s köntöndese minden emésztési, láz, gyomorégetés, étvágyhiány, savanyus felhűtés, vértőlulás, aranyeres bajok stb. ellen teljesen hatékonyak. Kétszám. 1/2 üveg általános következt. Ezen életbalsam egy helybonyult, megbízható háziorszévé lett a népek **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Ellenségek iratok ezrel bárkinek betekintés vegett rendelkezésre állnak.**

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített „**Dr. ROSA-féle életbalsam**” minden üvegcskéje kik burkolta van csomagolva, melynek hosszoldalain **Dr. ROSA életbalsama** a „**fekete sashoz**” oimzett gyógyszer-tárból. **FRAGNER B. Prága 205-III.** üzemű, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, azelas le nem pedig az ide nyomott védjegyet látható.

Dr. ROSA életbalsama valódián kapható csak a készítő FRAGNER B.

Vedjegy: főraktárban, gyógyszer-tár a „**fekete sashoz**” Prágában 205-III és **BUDAPESTEN Török József** ut. gyógyszer-tárnál, Király-utca 12. sz. **Budai Emil** ut. városi gyógyszer-tárban a Városliget-téren. **Dr. ROSA életbalsam** a **Prága 205-III.** üzemű, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, azelas le nem pedig az ide nyomott védjegyet látható.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszer-tárban van raktár ezen életbalsamból. 329 3-26

Ugyanott kapható:

„**prágai általános házi-kenőcs**“
1000 ezer hatványhatossal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyulladások, fekélyek és egyéb ellen. Ezen kenőcs biztos eredménytel használható a női emő gyuladásaival, a tej teltségével s az emő mel az ugynevezett koronféréssel, elkenőcseléssel, pehelyvárással, pehelyvárással, koronféréssel, érzékeny tagoknál stb. Minden gyuladást, dagasztást, elkenőcsélést, felhűlést a legrovidebb idő alatt eltávolít: s ahol már gyógyítás mutatkozott, ott a dagasztást legrovidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kérieti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben.
Óvás! Műtan a prágai általános házi-kenőcsöt sokszor utánozzak, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítő: a csak akkor valódi, ha a sarga szelencébe, melybe töltetik, vörös használati utasítások (melyek 9 nyelven nyomtatva) és kek kartonba, melyen az ide nyomott védjegyet látható = burkolva van.
HALLÁSI BALZSAM a legbizonyított, számtalan próbálat által legbizonyított elismert szer a neheztalans kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási teltség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**